

NAŠ STUDENT

časopis studenata Univerziteta u Novom Pazaru

SADRŽAJ

4 Vijesti

8 Esej o obrazovanju

9 Poruka brucosiima

10 Pogubnost uspjeha

12 Bez njega nismo svoji

14 Petrarkina čežnja za Laurom

16 Poezija

18 Zašto je važno učiti strani jezik

20 Marketing i marketinški trikovi

23 Istraži i ostvari ono što želiš

26 Šta rade budući vaspitači

28 Upoznajte Studentski parlament

UVODNA RIJEČ

Dragi čitatelji,

Pred vama je obnovljeni broj časopisa Naš student, kojeg uređuju i pišu studenti Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru, a koji je nakon dugog vremena ponovo ugledao svjetlo dana.

Želja nam je da ovaj časopis bude riznica autentične studentske riječi i stanište za afirmaciju naših promišljanja i kreativnosti. On je najveći trag koji ostavljamo za sobom i prilika da sa vama podijelimo svoje misli, ideje i iskustva koja čine sastavni dio jednog vrijednog studentskog života.

Na stranicama ovog broja pronaći ćete autorske tekstove naših studenata koji tretiraju različite teme - od promišljanja pojma uspjeha, preko tema iz stručnih

oblasti do poezije i drugih autorskih radova. U ovom broju ćemo vas upoznati i sa timom koji je najodgovorniji za aktivan i produktivan studentski život na našem univerzitetu. Pozivamo vas da podržite naš rad i da nam se pridružite u budućim projektima.

Do tada, uživajte u čitanju!

NAŠ STUDENT

Internacionalni univerzitet
u Novom Pazaru
Dimitrija Tucovića bb
36 300, Novi Pazar

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

m.sc. fil. Rejhana Selmanović

POMOĆNIK UREDNIKA

Nedžla Zukorlić

REDAKCIJA ZA DTP I DIZAJN

Seid Dautović
Emana Redžepović
Imran Zukorlić
Umejr Zukorlić
Lamija Nicević
Džejlana Dupljak

U OVOM BROJU PIŠU

Ilma Nurović
Nedžla Zukorlić
Amina Kurbarđović
Nejra Kučević
Sara Habibović
Binela Šabanović
Fatma Ljajić
Semra Selimović

Svečana akademija povodom Dana Univerziteta

Na Univerzitetu u Novom Pazaru 26. maja 2023. godine upriličena je Svečana akademija povodom Dana Univerziteta i dodjele diploma svršenicima osnovnih i master akademskih studija.

Svečanoj akademiji je prisustvovao veliki broj predstavnika iz vjerskog, političkog i obrazovnog života, kao i veliki broj studenata i članova njihovih porodica.

Rektor Univerziteta u Novom Pazaru, prof. dr. Suad Bećirović u pozdravnom govoru istakao je da je ponosan na činjenicu da na Univerzitetu vlada princip jednakih šansi za sve i da je Univerzitet most koji spaja različite vjere, narode i kulture.

Ove godine dobitnice priznanja Zlatni student osnovnih akademskih studija bile su Saida

Bačićanin i Ilma Nurović, a za studenta generacije proglašen je Eldis Dacić.

Prisutnima se obratio i predsjednik Mešihata Islamske zajednice u Srbiji, dr. Mevlud Dudić, naglasivši da je Univerzitet vizija njegovog osnivača rahmetli akademika Muamera Zukorlića koji je znao da nema perspektive bez obrazovanih ljudi ni ovome kraju ni narodu. Univerzitet podjednako pripada svim narodima i njihovo je svjetlo i ponos.

Prva studentska naučna konferencija u Sandžaku

Na Fakultetu za islamske studije u četvrtak 8. juna 2023. godine održana je studentska naučna konferencija pod nazivom „Obrazovanje – uspješni modeli i perspektive“.

Konferencija je imala za cilj da uspostavi saradnju među studentima Internacionalnog univerziteta i Fakulteta za islamske studije i okupi ih oko zajedničkih vrijednosti i ideja, pružajući im

priliku da se svojim naučnim radom predstavljaju široj javnosti, te da sa svojim kolegama podijele razmišljanja, ideje i zaključke do kojih su došli tokom istraživanja.

Na ovom značajnom događaju studente Univerziteta u Novom Pazaru predstavile su: studentica četvrte godine Departmana za pravne nauke Saida Zukorlić i studentica četvrte godine Departmana za pedagoško-psihološke nauke Ema Salković.

Studentska naučna konferencija, prva u Sandžaku, rezultat je uspješne saradnje Vijeća studenata FIS-a i Studentskog parlamenta UNINP-a, za koju vjerujemo da će rezultirati brojnim zajedničkim projektima u budućnosti i dugotrajnim prijateljstvom.

Godišnja studentska izložba i modna revija

U Univerzitetској galeriji 23. juna 2023. godine svečano je otvorena godišnja studentska izložba i modna revija, na kojoj su se studenti predstavili svojim umjetničkim radovima i kreacijama i oduševili prisutne.

Izloženi radovi bili su samo dio onoga što su

studenti radili u toku školske godine na stručnim predmetima i rezultat su visokog stepena akademskog zalaganja svih profesora. Ovaj događaj predstavlja kulminaciju neumorne posvećenosti i vizije talentiranih mladih umjetnika, studenata

Departmana za umjetnost Univerziteta u Novom Pazaru. Departman za umjetnost će i u budućnosti nastojati da promoviše ogroman umjetnički potencijal i kreativnost svojih studenata u granicama naše države i izvan nje.

Premijerno odigrana predstava „Sva djeca svijeta“

U bioskopskoj sali Kulturnog centra 3. jula 2023. godine studenti Univerziteta u Novom Pazaru premijerno su izveli predstavu “Sva djeca svijeta”, po tekstu i režiji MSc. Ajše Bakić.

Kroz predstavu je prikazan prostor u kojem djeca osjećaju svoju punu vrijednost. Akcenat je stavljen na igru, koja je važna za ljude svih starosnih dobi, a posebno je značajna i bitna za djecu. Ona je poklon najmlađoj populaciji grada Novog Pazara, a najljepši dio predstave bili su osmeh, sreća i zadovoljstvo svakog djeteta.

Studenti UNINP-a uzeli učešće u omladinskoj razmjeni „Ready for Solidarity“

U danima od 7. do 17. jula 2023. godine u slovenskom gradu Brežice održana je omladinska razmjena u okviru Erasmus+ projekta, u kojoj su učešće uzeli studenti Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru.

Projekat pod nazivom “Ready for Solidarity” okupio je studente iz šest zemalja širom svijeta, i to: Slovenije, Italije, Poljske, Srbije, Izraela i Maroka. Cilj je bio upoznavanje mladih iz različitih vjerskih i kulturnih sredina, te ostvarivanje pri-

jateljstava na temeljima tolerancije, solidarnosti, inkluzije i suživota.

Ovo je samo jedna u nizu omladinskih razmjena Erasmus+ projekta koje pružaju priliku studentima širom svijeta da kroz druženje i zabavu, uvažavanjem razlika i prevazilaženjem predrasuda, zajedno rade na uspostavljanju stabilnosti društva, usvajajući znanja i potrebno iskustvo za cijeli život.

Učešće u omladinskoj razmjeni uzeli su: Amer Dražanin, student Departmana za ekonomske nauke, Emina Kijevčanin i Emina Šehović, studentice Departmana za filološke nauke, Adna Hadžinumanović, studentica Departmana za umjetnost i Saida Jukić, studentica Departmana za pravne nauke. Oni su se sa razmjene vratili ispunjeni pozitivnim utiscima, lijepim uspomena i željom da se ovakvo iskustvo ponovi.

„Za mene je ovo bila prva omladinska razmjena, koju ću pamtiti cijeloga života. Upoznali smo se i družili sa dobrim ljudima i vratili se kućama zadovoljni i srećni. Podizanje svijesti o temama koje smo obrađivali, kao što su solidarnost, religija i važnost očuvanja prirode je više nego važno za dobrobit društva. Sticanjem novih prijateljstava upoznala sam druge kulture, običaje i

tradiciju. Omladinska razmjena kao takva nam ne pruža samo trenutno zadovoljstvo i zabavu, već nas osposobljava za stvari koje tek slijede“, kaže Emina Kijevčanin.

„Mislim da više nikad neću gledati Sloveniju istim očima – bez tako dobrog društva, muzike, kupanja u rijeci i dugih razgovora. U Sloveniju

sam došla zbog programa i razmjene, a iz nje odlazim sa dobrim prijateljima. Cijelo iskustvo je bilo super. Od Brežica do Ljubljane, od džamije do crkve i od Hare Krishne do dugih šetnji po vrućini. Mnogo toga bih imala da kažem, ali se nadam da ću opet sve to proživjeti sa istim ljudima“, kaže Adna Hadžinumanović.

NVO „Menjamo Novi Pazar“ u posjeti Univerzitetu u Novom Pazaru

Na poziv Studentskog parlamenta Univerziteta u Novom Pazaru, predstavnici nevladine organizacije „Menjamo Novi Pazar“ susreli su se sa predstavnicima Studentskog parlamenta na sastanku koji je upriličen u petak 29. septembra 2023. godine u prostorijama Univerziteta.

Članovima ove organizacije dobrodošlicu je iskazao rektor Univerziteta prof. dr. Suad Bećirović sa saradnicima, a na sastanku je bilo riječi o ekološkoj situaciji u Novom Pazaru, ekološkoj svijesti građana, kao i o budućim zajedničkim projektima.

Cilj sastanka bio je međusobno upoznavanje članova organizacije sa studentima, razmjena mišljenja, ideja i iskustava, te uspostavljanje buduće saradnje.

Zahvalni smo na prilici da se povežemo sa mladim ambicioznim ljudima i nadamo se da će ova saradnja u ime omladinskog aktivizma rezultirati ostvarenjem pozitivnih promjena u korist našeg društva.

Početak nove akademske godine

Dana 2. oktobra 2023. godine svečanom dođjelom indeksa bruošima obilježen je početak nove akademske godine na Univerzitetu u Novom Pazaru.

Tim povodom, upriličen je program dobrodošlice kojem je prisustvovala delegacija Islamske zajednice u Srbiji predvođena predsjednikom

Mešihata muftijom dr. Mevludom ef. Dudićem, Uprava Univerziteta, profesori i studenti.

Rektor prof. dr. Suad Bećirović poželio je dobrodošlicu bruošima uz poruku da su na najboljem mjestu za sticanje znanja. On je uručio indekse studentima koji su ostvarili najviše bodova na prijemnom ispitu.

“Vi ste danas odradili jedan veliki korak – odlučili ste se biti akademski građani. Kaže se da mali umovi govore o drugima, a veliki umovi govore o idejama. Da biste postali veliki um, potrebno je puno odricanja, rada i truda. Puno talenta. Znanje se ne dobija tek onako lako, ono se stiče, a vi ste izabrali najbolje mjesto za to. Bez discipline ne možemo doći do cilja, a ja sam ubjeđen da vi to možete. Sada je lopta kod vas, pa da vidimo koliko ćete golova postići. Od danas je počela utakmica.”, kazao je rektor.

Prisutnima se obratio i predsjednik Mešihata IZ-e u Srbiji muftija dr. Mevlud ef. Dudić.

“Iz godine u godinu uživamo u plodovima koje daje ovaj univerzitet, kao vakuf. Osnivač ovog univerziteta rahmetli Muftija Muamer Zukorlić sanjao je ovo što danas imamo. Bio je čvrsto ubijeden da ćemo se svi ponositi ovim što imamo danas i bio je potpuno upravu. Siguran sam da pod okriljem Gospodara na onom svijetu uživa u plodovima i ove sadake. Znajte da ste od danas pod posebnom zaštitom ne samo ovog univerziteta već i Islamske zajednice u cjelini. Naša ste dužnost i naš emanet. Na nekim drugim univerzitetima mogu se poigravati sa dosto-

janstvom studenata, a ovdje toga neće biti. Naša vrata su vam uvijek otvorena. I znajte, ovdje su najčasniji profesori i asistenti. Imate u njima svoje roditelje, ali to ne znači da ste ovdje došli da se prošetate, već da stičete znanje. Baš onakvi kako smo to zacrtali i te 2002. godine. Neka znate da ste se odlučili da upišete najbolji univerzitet”, kazao je muftija dr. Mevlud ef. Dudić.

Nakon svečane dodjele indeksa brucosiha rukovodioci departmana, profesori i saradnici održali su ogledni čas čime je zvanično otpočela nova akademska 2023/24. godina na Univerzitetu u Novom Pazaru.

Budjenje preduzetničkog duha

Dana 5. oktobra 2023. godine na Univerzitetu u Novom Pazaru otvoren je Centar za preduzetništvo i inovacije (CEI) pod rukovodstvom doc. dr. Dženisa Bajramovića.

Tim povodom, u saradnji sa Centrom NIT Novi Pazar, u prostorijama Univerziteta organizovana je prva meet-up radionica za predstavljanje dostupnih izvora za finansiranje «start-up»-a, kojoj su prisustvovali studenti, ali i drugi privrednici i preduzetnici.

Studentski parlament Univerziteta u Novom Pazaru posjetio je kancelariju Centra za preduzetništvo i inovacije, sa ciljem da se studenti upo-

znaju sa njegovim radom. Rukovodilac Centra doc. dr. Dženis Bajramović u ovoj posjeti istakao je da je CEI u svakom trenutku dostupan studentima koji imaju inovativne ideje i želju da se oprobaju u preduzetništvu.

Sajam knjiga u Beogradu

U nedjelju 29. oktobra 2023. godine Studentski parlament organizirao je posjetu Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu, jednoj od najvećih kulturnih manifestacija u regionu.

Studenti su imali priliku da se upoznaju sa po-

nudom mnogobrojnih izdavača, pokazavši veliko interesovanje. Raduje nas što interesovaje studenata za ovu vrstu kulturnih događaja iz godine u godinu rast i nadao se da će nas ovakvi povodi okupljati i u budućnosti.

Esej o obrazovanju

iz pera *Zlatnog studenta*

Na Svečanoj akademiji održanoj 26. maja 2023. godine povodom Dana Univerziteta i svečane dodjele diploma svršenicima osnovnih i master akademskih studija priznanje za postignuti uspjeh „Zlatni student“ dobila je Ilma Nurović, diplomirani filolog bosnista, koja se prisutnima predstavila svojim autorskim tekstom. Evo šta nam Ilma poručuje.

Piše: Ilma Nurović

Obrazovanje je proces sticanja znanja, vještina, vrijednosti i iskustava koji nam pomažu da razumijemo svijet oko nas i donosimo bolje odluke u životu. Obrazovanje obično počinje u ranom uzrastu i traje čitavog našeg života, bilo da se odvija u obrazovnoj instituciji ili van nje. Ako uporedimo savremeno obrazovanje sa ranijim, možemo vidjeti koliko je čovjeku lakše da danas bude obrazovan i informisan, jer prisustvo medija, interneta i televizije omogućava nam da lakše pristupimo onome što nas zanima.

Značaj obrazovanja je evidentan u svim aspektima života. Obrazovani ljudi su obično dobro informisani, stoga su sposobniji da donose bolje odluke. Obrazovanje otvara vrata boljoj karijeri i većoj zaradi, i još važnije, olakšava put ka željenom poslu. Osim toga, obrazovanje uslovljava razvoj društvenih i građanskih vrijednosti kao što su tolerancija, empatija i odgovornost prema zajednici.

Studiranje na fakultetu je ključni korak u životu mnogih mladih ljudi, koji nastoje da ostvare svoje akademske i profesionalne ciljeve. Univerzitet u Novom Pazaru nudi različite studijske programe i omogućava studentima da se specijaliziraju u željenim oblastima, steknu neophodna znanja i veštine.

Jedna od najvećih prednosti studiranja na Univerzitetu u Novom Pazaru je mogućnost da upoznamo različite ljude iz različitih dijelova svijeta. Studenti su okruženi različitim kulturama, jezicima i tradicijama, što im pruža priliku da prošire

svoje znanje i razviju kosmopolitski pogled na svijet. Zato studiranje ne predstavlja samo puko učenje. Univerzitet u Novom Pazaru nam pruža priliku da se uključimo u različite studentske organizacije, sportske aktivnosti, muzičke i dramske grupe, debate, klubove za čitanje, volonterski rad. Svaka od ovih aktivnosti omogućava nam da se družimo, da radimo na različitim programima i projektima, otkrivamo nova interesovanja i vještine, upoznajemo nove ljude i stičemo iskustva i u individualnom i timskom radu.

Univerzitet nam pruža priliku da upoznamo sebe, otkrijemo svoje talente i interesovanja, te krenemo putem ka uspjehu. I ono najbitnije, Univerzitet nas uči kako da se nosimo sa izazovima koje život donosi.

Poruka *brucošima*

na Svečanoj dodjeli indeksa, 2. oktobra 2023. godine

Piše: Nedžla Zukorlić

Dragi brucoši,
Moji kolege i ja vam želimo toplu dobrodošlicu na naš Univerzitet. Danas ste postali dio jedne velike porodice i mi želimo da toga u pravom trenutku budete potpuno svjesni.

Nakon današnjeg dana život više neće biti isti. Odluka koju ste donijeli o svom studiranju izvršit će presudan utjecaj na sve segmente vašeg života i odredit će tokove budućeg razvoja vaše ličnosti. Stoga je od iznimne važnosti da se prema svom obrazovanju odnosite sa naročitom ozbiljnošću i sa riješenošću da iz njega izvučete ono što je najbolje za vas.

Znam kakvo će vas uzbuđenje obuzeti kad prvi put uzmete indekse u svoje ruke. Želimo vam da zauvijek pamtite taj trenutak kao početak

najljepših uspomena koje ste doživjeli i najvećeg napretka kojeg ste napravili u svom životu.

Istina je da vas čeka mnogo napornog rada. Ali vi se radujte stvarima koje studentske dane čine najljepšim danima u životu jednog čovjeka. Jer, samo ako se istinski budete radovali, neće vam biti teško ni da se suočite sa teškim izazovima. I ako s ljubavlju prihvatite svoju misiju, nećete imati čega da se plašite i bit ćete sigurni u to da lijepe stvari čekaju da vam se dogode.

Ovo mjesto čuva ključeve koji su vam potrebni da otvorite prolaz u jedan novi svijet. A kako sa njima dolazi i velika odgovornost, uvijek imajte na umu da oni koji vam ih ostavljaju na čuvanje potpuno vjeruju u vas.

Pokažite nam ko ste vi i pokažite nam šta društvo može od vas da očekuje. Ispitujte svoje granice i mogućnosti, nadmašite sva očekivanja, budite najbolji u onome što radite.

I vremenom ćete shvatiti da studiranje postaje dio vas, i da je svako novo saznanje promijenilo vaše poglede na svijet. Nećete više moći ni htjeti da zamislite kako bi vaš život izgledao bez neprekidnog rada na sebi.

Osjetit ćete da volite ovaj univerzitet i ljude u njemu. I zaista, ako se osvrnete oko sebe, vidjet ćete da je ovo izuzetno lijepo mjesto na kojem ćete provesti mnogo svog vremena u budućnosti. Na njemu se odvija jedan veseo studentski život sačinjen od mnogih radosti i briga. U jednom momentu ćete primijetiti da vas ono oblikuje i da određuje kako rastete i shvatit ćete da ni vi više niste isti kao što ste bili na početku ove vaše priče.

Zato, dragi naši brucoši, budite spremni na krupne preokrete. Uzmite indekse u svoje ruke i sa njima sanjajte velike snove, jer, negdje na tom putu ćete shvatiti da vi zaista imate snagu da promijenite cijeli svijet.

POGUBNOST USPJEHA

DA LI VAM JE NEKO NEKAD PRIKAZAO USPJEH I NEUSPJEH KAO DVIJE
PODJEDNAKE SITUACIJE? UOČAVATE LI NEGATIVAN KARAKTER USPJEHA
ILI VAM JE SVE ŠTO SIJA ZLATNO?

Piše: Amina Kurbardović

Čovjeka oduvijek prati ta tragična sudbina konstantnog premošćivanja unutarnjih suprotnosti, pomirivanja misli, riječi i djela. Prati ga teret slobode izbora između dobra i zla, vječito pitanje ko je i zašto je. Osim toga, činjenica da na sva pitanja odgovara sam dodatno pojačava odgovornost i složenost života čovjeka koji, ipak, u svemu tome i između svega toga treba pronaći vrata iza kojih zaista stanuju sreća i mir. Onako kako mora pomiriti život i neizbježnu svoju smrtnost, isto tako čovjek mora dati odgovor na još jednu suprotnost koja obitava u njemu a otjelovljena je u pojmovima uspjeh i neuspjeh. Svako od nas je neprestano izložen pitanju uspjeha i neuspjeha, svako od nas kuje odgovor, svako od nas reaguje i na jednu i na drugu situaciju. Ova dva međusobno oprečna pojma, izvučena iz konteksta ljudskog života i djelovanja podjednaka su na ljestvici važnosti; sasvim je svejedno da li vani pada kiša ili grije sunce ako ćemo cijeli dan ostati u kući. Međutim, stvari se počinju komplicirati onda kada ovi pojmovi, odnosno pozitivne ili negativne situacije dobiju značenje i ruho kroz čovjekovo shvatanje, doživljaj i reakciju na iste. Upravo se time želimo pozabaviti u ovom tekstu - vlastitim odnosom i odnosom društva prema uspjehu i neuspjehu.

NAJUSPJEŠNIJI I NAJNESRETNIJI U ISTO VRIJEME

Nužnost je zapitati se šta je sa nama danas, pred kakvim smo izazovima i pred kakvim okruženjem kada su u pitanju uspjeh i neuspjeh, te šta je to što odlikuje našu današnjicu. Uzmemo li analizirati našu savremenost, ne možemo poreći napredak koji je dostigla civilizacija kroz nauku i tehnologiju, ne možemo se ne prisjetiti kako su nam mnoge stvari koje su danas zbilja, prije samo nekoliko godina izgledale nedostižno, nemoguće. Dostigli smo rekordan broj u populaciji i, kao nikad do sad, olakšano obavljanje svih radnji koje su u vezi sa čovjekom, poput učenja i putovanja, a osim toga, ulažu se napor da još neku planetu u svemiru naselimo jednim dijelom populacije. Sa druge strane, upravo u toj naprednosti i uspješnosti, naša suprotna globalna realnost jeste ta da smo najnesretnija generacija čije su ključne bolesti i problemi depresija i osjećaj krajnje usamljenosti. Naša realnost je i to da su zemlje sa visokim životnim standardom ujedno i zemlje sa najvećom stopom samoubistava, da su nam vijesti pune "zvijezda" koje oduzimaju sebi život na vrhuncu karijere i slave. To je ono što je uočljivo na globalnom nivou. Sletimo li na naš životni prostor uočavamo sličnu situaciju, jedina razlika je u intenzitetu.

Ako analiziramo događaje koji se neprestano ponavljaju oko nas, uočićemo jednoznačnost i ništavnost mnogih situacija koje, vrlo često, izgledaju lijepo i sjajno. Načnemo li pakovanje "zasi-jat će" simptomi koji nagovještavaju da su nam mnoga sredstva postala cilj, da nam privremene stanice znače smisao i da hrlimo sitnim zadovoljstvima kako bismo bilo čim ispunili život. Drugi primjer koji oslikava današnjicu jeste činjenica da smo intenzivno okruženi pojmom uspjeh kojim se imenuje svašta. Svuda se dijele savjeti kako postati uspješan, mali ali neprekidni udari na našu podsvijest da moramo postati dio nečega jer samo se tako, eto, može postići nešto. A kao vrhunac svega, u sjaju se prikazuju i najgore vrste poslova i zanimanja koja su u svojoj srži pogubna i pogrešna. Od malehna smo učeni i naučeni kako da postanemo uspješni, mi smo doktori za uspješnost, ali kao da nam niko u tom vrtlogu nije ni jednom spomenuo sreću.

KRUŽENJE

Mi stvaramo ambijent prena-glašavanja različitih dostignuća, muzika i filmovi nam diktiraju ponašanje i najčešće upiru put čije odredište nije sreća (bili svjesni ili ne, razmišljali o tome ili ne, svako naše djelovanje ovdje je zapravo traganje za srećom), mediji će redovno intervjuisati uspješnog biznismena, ali je nemogu-

će naći naslov gdje se spominje sretni dizajner, doktor, naučnik (možda jer su rijetki sretni ili sreća nije popularna). Kada se takav ambijent podupre čovjekovim zaboravom, postaje vrlo lahko upecati se na taj mamac, izgubiti ili uopće ne naći kompas. Takav slijed događaja ima karakteristiku da nas povede određenim posljedicama. Jedna od posljedica jeste način života poput kruženja u omeđenom prostoru, prilikom kojeg trošimo sve svoje vrijeme da dođemo do nekog privremenog uspjeha u koji cijelo naše biće sumnja (jer zadovoljavanje uspjeha ne iskorjenjuje potrebu da budemo ono što jesmo, da budemo sretni), ali obzirom da nemamo niti jednu drugu svijest ili viziju unutar sebe, to stanje prihvatamo kao jedinu moguću realnost i grčevito je branimo.

Tragom te posljedice dolazimo do još jedne. Kada nečemu posvetimo vrijeme, emocije i energiju, to nešto dobija moć da kod nas izazove zabrinutost, sekirciju ili stres ako stvari krenu neplaniranim tokom. Uzmimo primjer posla i otkaza; stresno će i bolno biti onima koji su mu dali mjesto smisla u životu, dok oni kojima je posao obična ovoživotna stanica prevazići će to skoro ravnodušno i imat će moć da sami napuštaju bilo koji posao ukoliko osjete da to nije na bilo koji način dobro za njih.

Kada se na taj način potpuno okrenemo onome što je u prošlosti, nekom uspjehu koji smo postigli i prevazišli ili neuspjehu koji ne možemo da prihvatimo, mi okrećemo leđa budućnosti i napredovanju. Upravo dok ovo pišem shvatam da nikad ne bih do ovdje stigla da sam se stala diviti uvodu u tekst, misleći kako je napisan baš onako kako treba i da se tu nema ama baš ništa popraviti te da je to djelo samo mojih

ruku. Sa druge strane, ko zna da li bi ikad bilo koji tekst bio završen kada bismo se s najmanjim nedostatkom inspiracije okrenuli očajavanju.

RAZOČARANJE

Kontinuiranim življenjem bez preispitivanja sebe i svog djelovanja, bez bavljenja kvalitetom vlastitog života, prepuštanjem životu “od danas do sutra”, ne određivanjem šta ćemo sa onim što je jedna od naših najvećih odgovornosti - šta ćemo učiniti sa vremenom koje nam je dato, nemanjem odgovora na pitanje da li su naše putanje do uspjeha također putanje do sreće, zatvaramo puteve bilo kakvoj promjeni i ostajemo u mirnoj zabludi da je sve onako kako treba da je. Ipak, mora doći gorki trenutak obistinjenja koji neko doživi u starosti ili pred smrt, neko u trenutku umiranja, neko mnogo ranije, na vrhuncu slave i uspješnosti, ali razočarenje je neizbježno. Uzmemo li hipotetički, i kada bismo cijelu Zemlju pretrčali i napravili krug oko nje, ipak bismo stigli na mjesto odakle smo krenuli i nigdje više. Zbog toga možda postoji fenomen gdje su zemlje sa visokim životnim standardom u isto vrijeme i zemlje sa najvećom stopom samoubistava, da su česte vijesti o samoubistvu uspješnih, poznatih ili bogatih ličnosti, pa i to da je oko nas sve više nespojivih pojava zajedno (poput ove u naslovu). Nije li to jasan pokazatelj da nešto nije u redu? Nije li to alarm?

Tolstojeva pripovijetka “Smrt Ivana Iljiča” književnim jezikom to izvanredno opisuje, evo fragmenta: „Kao da sam jednako silazio s brijega, uobražavajući da se penjem na brijeg. Tako je i bilo. U očima javnog mnjenja ja sam se peo uzbrdo, a isto toliko je ispod mene prolazio život... I sad je

gotovo, umri! Ta šta je to? Čemu? Nemoguće. Nemoguće da je tako besmislen, gadan bio život? A ako je uistinu bio tako gadan i besmislen, čemu onda umirati, i umirati s patnjom? Nešto tu nije u redu. “Možda ja nisam živio onako kako je trebalo?” – i najedanput mu je sinulo kroz glavu. “Ali kako da nisam, kad sam radio sve kako valja? – govorio je sebi i odmah tjerao od sebe to jedino rešenje svih zagonetaka života i smrti kao nešto potpuno nemoguće.”

KAKO DA USPJEH NE BUDE POGUBAN

Svjedoci smo česte upotrebe sintagmi kakve su “poslovna karijera”, “umjetnička karijera” ili “novinarska karijera”, a nije li sam život naša ključna, naša primarna karijera? Ne, dakle, ostvarivanje u nekoj vrsti posla, biznisa, nauke, već ostvarivanje pravog sretnog života. A on ne dolazi shodno našim titularnim ostvarenjima i priznanjem ljudi, ne dolazi ni sa našim poslom ili bankovnim računom; prema tome bi neka majka sa sela neke planinske zabiti trebala biti nesretna jer odgaja djecu a za to nema publiku, aplauz i titulu, a vrlo često je suprotno.

Iznad svega treba tražiti putanju koja vodi sretnom i zadovoljnom životu, uprkos tome što svijet vrtoglavo juri kuda juri. Ne govorim gdje je putanja, samo pokušavam podsjetiti sebe na svoju potrebu za njom, a na putanju su nam ukazivali božiji poslanici, pa učeni ljudi i nadahnuti pisci i pjesnici. Samo kada budemo upućeni na put koji vodi istinskom životu, mnogi privremeni negativni ishodi koje mi imenujemo neuspjehom mogu biti dočekani našom pozitivnom reakcijom, samo tad će uspjesi imati težinu i zaista ćemo moći u njima uživati.

BEZ NJEGA NISMO SVOJI

(filozofiranje o jeziku)

Piše: Nedžla Zukorlić

Jezik je jedna od onih vrijednosti kojima je čovjek obdaren, a na koje je u svom životu potpuno navikao, sredstvo komunikacije kojim se svakodnevno koristimo i njime se podrazumijevano služimo. On temeljito prožima sve segmente ljudskog života i veoma rijetko ili gotovo nikada nije predmet našeg promišljanja usmjerenog na divljenje smislu i izuzetnosti tog nedokučivog blaga u ljudskom posjedstvu. A ako bismo samo površno ušli u proučavanje ovog zadivljujućeg sistema, bili bismo očarani izvanrednim pojedinostima koje se kriju u nečemu što je dio ljudske svakodnevnice i koje stoje iza naših uobičajenih iskaza, neiscrpnih misli i percepcije svijeta koji nas okružuje.

POTREBA LJUDSKOG INTELEKTA

Poznato je da čovjeka nad ostalim živim bićima u prirodi odlikuje intelekt – jedna apstraktna kategorija koja obuhvata zadivljujuće procese koji se odvijaju u nama i čiji je proizvod misao kao autentična ljudska tvorevina, iz koje se kroz konkretizaciju jezikom rađa riječ. Sve što mislimo i osjećamo, što svojim čulima percipiramo i kao informaciju obrađujemo, sve što znamo o svijetu i životu svoj put u stvarnost pronalazi u jeziku. Čovjek u tom smislu uživa prestiž, jer jedino on umije da niže svakakve riječi i njihovim značenjima ostavlja trag koji nerijetko živi i mnogo duže nego što mi to mislimo.

Jedino čovjek riječju umije da iskaže svoje složene misli i na promišljen način se koristi znakovima i simbolima, da bi ga drugi ljudi razumjeli i upoznali, da bi jedni sa drugima živjeli, da bi otkrili i proučili tajne cijelog univerzuma i shvatili smisao svog postojanja, da bi jedni druge usmjeravali, da bi osjećali i živjeli život u punini svoga bića. Jezik, kao što se može iz datoga shvatiti, duboko prožima svako naše stanje i djelovanje i ima moć da životu podari smisao i obogati ga vrijednostima. A svoju vrhunsku ljepotu i višu svrhu on postiže onda kada postane izraz inspiracije nadarenog pojedinca koji načini takav iskaz da dosegne tajanstveni vrhunac ljudskog umijeća. To doslovno znači da riječ, kad potiče od darom odabranog pojedinca, mudrošću obdarenog i emocijom pomognutog,

ima moć da prevaziđe prostorne i vremenske granice i pronade put do ljudskih srca, uživajući njihovu pažnju i neprestano divljenje, živeći vječnim životom među koricama knjiga.

OSNOVNO OBILJEŽJE IDENTITETA

Do sada nam je već postalo jasno da jezik zapravo jeste energija koja se javlja kao preduslov za ljudski intelektualni razvoj, i to ne samo na pojedinačnom planu. Daleko je značajnija njegova uloga u kolektivnom iskustvu jednog naroda. U našim svakodnevnim razgovorima, recimo, izgovaramo uobičajene riječi, bez ikakve svijesti o tome da neka od njih u sebi možda nosi hiljadugodišnju historiju i da je prešla dug put da bi se našla u našoj jezičkoj praksi. Naravno da, dok nekome na maternjem jeziku govorimo o tome kako smo proveli svoj dan, ili dok vodimo raspravu sa nama bliskim prijateljem o važnom društvenom događaju, nećemo imati vremena ni snage da se sjetimo porijekla svake riječi koju izgovorimo. Našoj svijesti će promaći to saznanje, kao što je promakla i onima prije nas, ali, na svu sreću, jezik je jedna živa energija koja kroz faze svoga razvitka prolazi izvan ljudske svijesti i volje. I nikad ne možemo pretpostaviti koliko daleko može da ode. Sve što nam preostaje jeste da se divimo saznanju da vjerovatno svaka riječ koju danas imamo u savremenom jeziku krije u sebi važan podatak o historijskom iskustvu našeg naroda i svjedoči o njegovoj kulturi.

U ovome sasvim jasno prepoznajemo suštinsku oznaku kolektivnog identiteta, koja uvezuje članove određene zajednice u skupinu, uspostavlja kontinuitet pripadnosti i čuva svu historiju i pamćenje kolektiva kroz brojne

generacije. I sasvim je izvjesno da jedna društvena zajednica ni u kakvim uslovima ne može očuvati svoj identitet bez zajedničkog, maternjeg jezika. Stoga je pogrešno jezik promatrati samo u kontekstu njegove funkcije usmjerene na uspostavljanje komunikacije među govornicima i na taj način ograničiti njegove domete, pogotovu zato što on ima važnu ulogu u određenju identiteta jedne nacionalne grupacije i predstavlja osnovno sredstvo po kojem se jedni razlikuju od drugih. Dakle, osim toga što nam koristi da postavimo i odgovorimo na pitanje „Ko sam ja?“, (maternji) jezik i sam po sebi jeste odgovor (ili nas, u najmanju ruku, barem u nekom segmentu usmjerava na njega).

ZAŠTO JE VAŽNO?

Nekome će se možda činiti da je govor o važnosti i vrijednosti maternjeg jezika sasvim izlišan, međutim, činjenica jeste da on predstavlja suštinsko pitanje kada je riječ o vlastitom ili kolektivnom identitetu. Moramo biti svjesni značaja koji jezik ima u očuvanju kulture jednog naroda. U ovome mu pripada presudna uloga, jer je on prenosilac kulturnih sadržaja – bez jezika nema obrazovanja, administracije, društvenog uređenja, nema ni institucija niti bilo kakvog sistema vrijednosti u određenoj zajednici. Sve ovo i jeste nastalo upravo iz mogućnosti da čovjekov intelekt i duhovnost dožive konkretizaciju jezikom i pronađu svoj smjer i svoje mjesto u stvarnosti, te da budu prepoznati kao nečiji pogled na svijet. Bez jezika nema kulture.

NAŠA ODGOVORNOST

Koliko brinemo o čuvanju maternjeg jezika govori mnogo o tome šta znamo o svojoj kulturi i jesmo li svjesni svoga iden-

titeta. U našem društvu postoji čudan trend zanemarivanja važnosti ovih pitanja, koji u svojoj odmakloj fazi rađa pojedince čija je svijest o vlastitome identitetu u potpunosti iskrivljena inferiornim usvajanjem nekih tuđih, stranih vrijednosti. Posmatrajući ovu i njoj slične pojave u zajednici u kojoj živimo, primjećujemo da je pitanje brige o jeziku jedan krajnje složen poduhvat uspostavljen na korjenima koji sežu duboko u mnoge sfere individualnog i javnog sistematskog djelovanja usmjerenog na jačanje svijesti naroda o svojoj historiji i kulturi i o svome identitetu. Drugim riječima, ako razumijemo prirodu samog jezika kao sistema i njegovo složeno preplitanje sa svim segmentima ljudskog života, na pojedinačnom i društvenom planu, bit će nam jasno da se podizanje svijesti o njegovoj važnosti mora vršiti dugoročnim utjecajima i dosljednim isticanjem vrijednosti koje on čuva, kao i ukazivanjem na mogućnosti koje pruža u svom punom potencijalu.

Jezik je odraz svega što mi jesmo i ključ svih naših saznanja i promišljanja, temelj suživota i put kojim upoznajemo stvarnost. U njemu su putokazi ka ostvarenju naših materijalnih, duhovnih i intelektualnih mogućnosti i ciljeva, ali i odgovori na identitetska pitanja kojima pronalazimo svoje mjesto u svijetu u kom živimo. Njegujući jezičku kulturu kroz čitanje kvalitetne literature i vrijednih književnih djela, slušanje dobrog govora i ulaganje truda za vlastitim postizanjem vrhunske sposobnosti lijepog izraza, mi radimo na čuvanju onoga što nam je suštinski vrijedno – bez čega, vrlo vjerovatno, više ne bismo bili isti mi.

Petrarkina

čežnja za Laurom

Piše: Neja Kučević

Kroz samo putovanje koje nam pružaju dela koja čitamo, upoznajemo bezbroj različitih likova i uloga, mnogobrojne spletove događaja kao i razna osećanja. Svetska književnost je kao bašta puna različitih plodova. Dela koja su dostupna ljubiteljima kvalitetne literature nisu samo dela koja su bila svojevremeno na snazi kada su nastala, to su dela koja nam i danas, vekovima posle, pune dušu i daju slobodu.

Ono što daje slobodu jednom vrhunskom umetniku koji je napisao takva vrhunska umetnička dela jesu osećanja. Sa sigurnošću, osećanja o kojima treba govoriti su Petrarkina osećanja.

Renesansnu epohu je definitivno obeležila Petrarkina zbirka „Kanconijer“. Posebno napisano štivo sa najlepšim i tananim emocijama koje iskazuje Lauri.

Kanconijer čini trista šezdeset šest pesama koje su podeljene na dva dela i čine ih soneti, kanconi, balade i madrigali.

Petrarka kroz čitavo delo stavlja akcenat na ljubav kao na jedno najlepše osećanje koje čovek može da poseduje. Inspirisan platonskom ljubavlju napisao je jedno od najznačajnijih dela svetske književnosti.

Laura je bila njegova platonska, nedokučiva i nemoguća ljubav. Tada je ona, kako se navodi, bila udata žena koju je on video samo jednom u prolazu. Od tada on počinje da prenosi svoja osećanja i unutrašnje borbe na papiru.

Petrarka, napisavši ovo delo na narodnom jeziku, nije ni slutio da će mu doneti ovoliko popularnost. Dela koja je pre kanconijera napisao, pisana su na latinskom jeziku, sa puno truda i preciznosti. Međutim, zbirka koju je napisao na narodnom jeziku, iz pobuda osećanja, proslavila ga je kao velikog i vrhunskog umetnika svih vremena.

Laura je bila žena u koju se zaljubio na prvi pogled, njegova platonska ljubav koja je trajala 21 godinu. On svoju ljubav prema njoj opisuje kao najveće i najjače osećanje koje je ikad osetio.

Nije ga sputavala svest i znanje da je ova ljubav nemoguća i zabranjena. Govorio je slobodno, jasno i javno o svojim osećanjima.

Od svih njegovih stihova, izdvajaju se stihovi iz 61. soneta u kojima on blagosilja vreme, čas, dan, trenutak kada je zavoleo Lauru. Ovo je samo nekolicina reči iz 61. soneta:

*“Neka je blažen dan, mesec i doba,
Godina, čas i trenut, ono vreme
I lepi onaj kraj i mesto gde me
Zgodiše oka dva, sputaše oba,*

*Blažene prve patnje koje vežu
U slatkom spoju s ljubavlju mene,
I luk i strele što pogodiše me,
I rane koje do srca mi sežu..“*

Takođe, važno je napomenuti da se javljaju razna mišljenja po pitanju Laure kao glavne uloge u samoj zbirci. Proučavaoci ovog Petrarkinog dela nastoje mišljenju da je Laura zapravo bila samo plod njegove mašte, dok postoje i mišljenja da je Laura ipak bila stvarna.

Dileme u vezi njenog postojanja su bile prisutne čak i za vreme Petrarkinog života, on je negirao i poricao bilo kakvu mogućnost da je Laura bila samo njegova vizija koja je poslužila za ovo delo.

Laura je u delu predstavljena kao ideal žene u renesansi. Lepota žene u renesansi podrazumevala je lepo lice, oblikovano telo, pa čak se odlazilo u krajnost kada je reč o boji kože. Žene renesanse su težile da imaju pretežno belu kožu, zbog čega su neretko raznim metodama rizikovale svoj život.

Petrarka nas kroz delo upoznaje sa svim najboljim osobinama koje poseduje Laura. Doživljava je kao čudo, opisuje je kao idealnu i neverovatnu.

Zajedno sa svojim emocijama vodi unutrašnji rat, prolazi kroz razne patnje koje donosi platoniska, neuzvracena ljubav, ali opet ne odustaje od činjenice da je ona ta koja je smisao njegovog života. Svu patnju, bol i tugu kroz koju prolazi za vreme njenog života opisuje kao slatke ljubavne muke.

Ono što je karakteristično za njegovu ljubav je opsesija prema Lauri. Vizija koju je stvorio

o njoj je pokretač opsesije koja traje čitavih dvadeset godina. Opsednutost prema ženi koja je za njega predstavljala čistu i iskrenu inspiraciju.

Renesansa je epoha u kojoj se čovečanstvo budi, svet izlazi iz dugog, mračnog i teškog srednjeg veka. Ljubav je bilo prvo osećanje koje je narod zaslužio posle jedne teške prethodne epohe. Tako renesansa i počinje. Dolazi nam Dante sa Beatrice i Petrarka sa Laurom.

Zajedno sa svetom oživljava se i rađa pozitivnost i sloboda mišljenja, govora, pisanja.

Bez imalo straha od osuda i prepreka koje su tada dominirale, Petrarka govori iskreno o svakom trenutku koji proživljava bez Laure. Opisuje svoje rane na srcu, snove i osećanja koja su se samo našla na papiru.

Opisuje najsitnije detalje vezane za ženu njegovog života, piše o njenim očima koje je prekrila velom. Znajući da je to znak ljubavi koja nikada neće biti ostvarena, on ni tada ne dozvoljava da poklekne i padne u očaj. Taj čin povezuje sa njenim očima, njenom čednošću i moralu.

Za vreme njenog života, Petrarkina inspiracija briše sve granice, pa on piše veličanstvene stihove, nadahnute životom i osećanjima koje on oseća. Piše sa radošću, iz duše i srca. Čitavim prvim delom zbirke odiše pozitivnost u njegovom izlaganju i opisu.

Dok u drugom delu zbirke, već u čitanju prvih redova, možemo primetiti kako njegov ton iz prethodnog dela blede. Osećanja su ista, inspiracija ni tada ne gubi svoj intenzitet, međutim, Laure više nema.

Drugi deo zbirke govori o njegovom životu za vreme Laurine smrti. Petrarka potkrepljuje svoje stihove Laurinim dolascima u snu. Čak tvrdi da mu ona zapravo nikad nije bila bliža nego sad.

Stihovi se odnose na njegov strah da se Laura neće više pojavljivati u snu, strahuje da će tek tada postati željan njenog prisustva. Petrarka opet postaje zarobljenik svoje sudbine. Njegovi strahovi postaju realnost.

Laura je prestala da ga posećuje u snu, za njega taj čin predstavlja očaj i beskrajnu patnju. Desilo se ono od čega se plašio. Shodno toj situaciji, on piše sledeće stihove:

„Bar u snu tvojeg viđenja sam prije dostojan bio; sad puštaš da patim pomoći lišen: ta tko mi je krati?“

A znam da srdžbe tamo gore nije: zbog koje ovdje srca milostiva stradanjem drugog katkada se slate, te Amor svladan u svom carstvu biva..“

U jednom od njegovih zadnjih soneta shvata zapravo kako je njegov život prošao, da sve što ga veže za ovozemaljski život prolazi brzinom svetlosti, osim sećanja i osećanja. Ostaje mu samo sećanje na Lauru.

Da li je ovo delo bilo vizionarsko a stvarno ili samo nepostojeći plod mašte, ostaje na nama čitaocima da procenimo. Ono što je sigurno jeste da jedno ovakvo delo, napisano srcem može da traje decenijama, onom jačinom i delovanjem koje je bilo prisutno u renesansi.

Laura će zauvek ostati simbol sećanja na ljubav jednog čoveka koji je voleo do kraja svog života.

Da oluje nije

Tamo gdje pravim korake,
Ili,
Tamo gdje s prozora dva
Pratim ljude
Kroz prašnjave sokake,
Vidio sam:

Kako prijatno miluje povjetarac
I ljude i drvorede,
Ta, još visočije!
Oblake blijede
Dobročudne
Što se rubom neba smiješe
Pa im se smješke ukazuju.

I vidio sam brda daleka,
Uzvišice,
Kako njedra svoja prostiru
Blaga i meka,
Te prisno grle šumarke tamne,
Livade travne.

Vidio sam i obehrale krošnje,
Bijele,
Kad, gizdave i raskošne,
Ponajljepši miris šire
I dijele
Slatki sok za pčelinji med.

I vidio sam sunčevih zraka
Na hiljade,
Toplih,
Kako se probijaju do sjemena
I svaka
Vjeruje im biljka
Kad širom otvara svoja cvjetna vrata.

Vidio sam još
I poglede sjajne,
Mile,
I osmijehe kad se bajkovito
Svom punoćom šire,
Najjače.

Sve to vidio sam
I neprestano nastavljam da viđam,
Samo tren pred
Veliku oluju.

Pa opet:
Tamo gdje pravim korake,
Ili,
Tamo gdje s prozora dva
Pratim ljude
Kroz prašnjave sokake,
Vidio sam:

Kako usnula budi se trava,
Pa preplavi i pokrije
Zelena budnost beskrajne pejzaže,
Šume, borje,
Koji traže,
Šiljatim vrhovima još visočiji vrh.

I vidio sam plavetno more,
Vale,
U povlačenju i miru,
Kad ih oblikovane i čiste hridi
Zahvalno prate,
I hvale,
Svaku buru i hućanje im gromko.

Vidio sam kako korijenje čvrsne,

Jača i steže,
Kad žilišta bezbrojna postaju jedno
I vito stablo stoji,
I veže,
Melehno sjeme za budući plod.

Vidio sam još
I misao srčanu,
Istinitu i važnu,
Kad združena stoji sa riječima i djelom,
Pa sječe onu ružnu,
Lažnu.

Sve to vidio sam
I neprestano nastavljam da viđam,
Samo tren nakon
Velike oluje.

(Amina Kurbardović)

Sećanja

Ostavi me u sećanju,
Kao melodiju koju čuješ
I nikad je ne zaboraviš.
Pusti me da ti obuzmem misli,
Razum.
Pusti me da vladam emocijama,
Poput nekog veštog mađioničara.
Tugu u sreću pretvorim,
Slabosti u snagu.
Pusti me da u svom nežnom srcu slutim,
Ostaću samo sećanje pusto,
Da si voleo,
Da sam volela.
Biću samo blede sećanje
Najlepše
Ono koje nikad do kraja ne izbledi.

(Binela Šabanović)

Trajnost ruku

Gdje sam...
Iz izmaglice prošlosti se nazirem,
S bremenom vremena
Na nepomičnim ramenima.
Povrh mene naslage dana,
Hoće da me prekriju
I predaju zaboravu na dugo čekanje.

A bio sam...
Rijeka duga i široka.
Znao sam mnogo,
Trudio se još i više .
Ali ni svi ti jezici koje govorih,
Ne znadoše mi odgonetnuti
Kako izbjeći ušće.

Gdje sam...
Svijet stari a ja sve dalji.
Pradavno sam odmotao čalmu
I svog konja razuzdao.
Sad ovdje gdje sam,
Rumen se, preplašena, oprašta od obraza
I studen gasi životni plamen.

A sad sam...
Dva crna oka koja bistro progledaše
Kad se vječno zatvoriše.
Njima sada gledam i vidim:
Uzvišenom namjerom i uz istrpljene muke,
Ne prestaju da traju
Samo dobre ruke.

(Amina Kurbardović)

ZAŠTO JE VAŽNO UČITI STRANI JEZIK

Piše: Sara Habibović

Moramo priznati da se često zbog nedostatka vremena ne usuđujemo postaviti sebi nove i velike izazove kojima ćemo pomeriti granice, kako u intelektualnom smislu tako i u izgradnji sebe kao kompletne i svestrane ličnosti.

Učenje stranog jezika donosi sa sobom brojne benefite, koji nam otvaraju vrata zadivljujućeg sveta poznavanja stranog jezika, uz koji naš život dobije potpuno drugačiji oblik.

Učenje stranog jezika poboljšava komunikacijske i kognitivne sposobnosti, pruža nove životne mogućnosti, čini nas bogatijim ljudima i podstiče maštu i kreativnost, jer je svaki pokušaj upotrebe stranog jezika zapravo vežba naše kreativnosti. To znači da upotreba stranog jezika zahteva od govornika ulaganje truda koji podrazumeva originalnost, dosetljivost, a samim tim se pospešuje sposobnost planiranja i memorije.

BENEFITI UČENJA STRANOG JEZIKA

Skorašnja istraživanja su pokazala da deca koja pored maternjeg jezika istovremeno razvijaju svoje jezičke sposobnosti stranog jezika imaju oštrije um, jer ojačavaju izvršni kontrolni centar mozga. Upotreba stranog jezika nameće intenzivan ritam vežbi za ovaj deo mozga i prirodno ga na ovaj način čini jačim i efikasnijim. Posebno je važno učenje stranog jezika u dečijem uzrastu, jer kod dece razvija sposobnost da postaju bolji slušaoci, deca imaju oštrije um, i donose pametnije odluke.

Osobe koje koriste više jezika donose pametnije odluke, brže nalaze rešenja u najrazličitijim situacijama jer razmišljanje na stranom jeziku podstiče dublje razmišljanje u odnosu na one koji se služe isključivo maternjim jezikom.

Istraživanja pokazuju da na maternjem jeziku često misli izražavamo emotivno i instinktivno, dok smo na polju stra-

nog jezika mnogo oprezniji jer u stranom jeziku svaku reč dodatno ispitujemo, da bismo je upotrebili u govoru.

Stoga je proces kreiranja rečenica daleko racionalniji na stranom nego na maternjem jeziku i na taj način potencijalno, nesvesno povećavamo mogućnost donošenja boljih odluka.

MOGUĆNOSTI SU BROJNE

Svedoci smo da je strani jezik ključ za uspeh i napredovanje u bilo kojoj profesiji, zato je sada pravi trenutak da se počne sa ovakvom vrstom rada na sebi. Učenje stranog jezika nikada nije bilo dostupnije nego danas, zbog uticaja MAS medija, visoke tehnologije, interneta, televizije i drugih sredstava javnog informisanja. Tako je lako koračati nepoznatim putevima stranog jezika. I to iz udobnosti fotelje sopstvenog doma!

Ako dozvolimo sebi da se upustimo u nezaboravnu avan-

turu učenja stranog jezika, upravo ta odluka će nam zauzvrat nesebično darovati svoje benefite a naše uloženo vreme nikada neće biti uludo utrošeno.

Isto tako, strani jezik može biti preduslov za prihvatanje neverovatno dobre poslovne ponude koju je teško odbiti, a koja nam lako može izmaći zbog nepoznavanja stranog jezika. Bez obzira na sve strukovne veštine i znanja koja posedujemo, ako želimo da ih primenimo na tržištu rada i da oni budu zapaženi bilo van zemlje ili u njoj strani jezik mora biti neizostavni deo naše CV biografije.

Strani jezik je u velikoj meri zastupljen jer je upravo on ključ uspešne saradnje sa klijentima ili poslovnim partnerima sa kojima saradujemo u poslu, a koji su sve češće iz različitih krajeva sveta. Kroz otkrivanje novih profesionalnih saznanja i realizovanje najsavremenijih istraživanja vodi nas strani jezik, koji će podići naš poslovni napredak na još veći

stupanj karijerne lestvice.

Takođe, moramo imati na umu da je strani jezik naša primarna karta za obrazovanje na međunarodnim univerzitetima i usavršavanje u stranim zemljama. Projekti koji se tiču razmene studenata uz kombinovanje njihovog poznavanja stranog jezika pružaju nezaboravno životno iskustvo koje postaje deo njihovne priče.

U toku samog procesa studiranja strani jezik je ogromna olakšica da adekvatno obradimo neku studijsku temu uz primenu što šire literature i na domaćim univerzitetima.

U UČENJU JEZIKA PRONALAZIMO ZADOVOLJSTVO

Ukoliko uživamo u posjećivanju različitih internacionalnih stranih zemalja i jedan od naših najvećih zadovoljstava je upoznavanje drugačijih kultura, sticanje prijateljstava, uživanje u lepoti kulturno-istorijskog nasleđa i znamenitosti jedne destinacije za bolje snalaženje u

nepoznatim okolnostima i potpuni doživljaj, usvajanje znanja stranog jezika je neizostavno.

Kako bismo apsolutno uživali u nekom umetničkom ili zabavnom sadržaju potrebno je da razumemo sadržaj u njegovoj originalnoj formi. Iako na internetu danas možemo naći prevod najrazličitijih sadržaja, doživljaj gledanja omiljene serije na njenom izvornom jeziku i razumevanja jezičke igre kada je humor u pitanju, neprocenljiv je. Na ovaj način možemo usavršiti i negovati već postojeće jezičke sposobnosti, ali i razvijati nove u toku procesa učenja stranog jezika.

Na kraju je važno da mi u učenju stranog jezika istrajemo, kada se jednom odlučimo na učenje istog, kako bi benefiti stranog jezika postali benefiti našeg života.

Nezavisno od razloga zbog kojeg učimo strani jezik, da li je taj razlog u grupi hedonizama ili u grupi potreba za konstantnim usavršavanjem, usvajanje stranog jezika bi trebao biti jedan od osnovnih postulata rada na sebi.

MARKETING I MARKETINŠKI TRIKOVI

Piše: Binela Šabanović

Koliko puta ste posetili prodavnicu za kupovinu određenog artikla a kupili ste sasvim drugi proizvod, ili ste kupili ono što je planirano, a uz to i ono što je bilo na akciji? Složit ćete se, to se često dešava.

Kako bismo došli do odgovora na pitanje šta se to dešava prilikom kupovine moramo se prvo držati osnovnih segmenata kupovine, prodaje, proizvoda, usluga kao i nekih od stubova ekonomije kao naučne discipline. Uvodna priča je sasvim jednostavna. Priroda i psihološki profil pojedinca jeste takav da

ima za cilj zadovoljenje potreba koje sa razvojem sveta, urbanizacijom i globalizacijom postaju sve veće i veće.

VODEĆI TRENDOVI

Diktiranje trendova, sve veća kupovna moć ohrabruje proizvođače za pokretanje većeg obima proizvodnje, kasnije prodaje i ubiranje profita. Računica je veoma jasna. Prostim rečima opisano, što ljudi više žele da kupe, proizvođači će nuditi veću ponudu u cilju zadovoljstva potrošača kao i postizanje ličnog profita. Ovo u samoj

teoriji zvuči veoma lako, dok u prirodnim procesima javljaju se ogromne prepreke poput konkurencije, postizanje kvaliteta, prezasićenje tržišta kao i mnoge druge. Trgovci se bore kroz brojne načine da te prepreke predvide, adekvatno im se prilagode ili u najboljem slučaju kvalitetnog menadžmenta organizacije u potpunosti zaobiđu navedene stavke.

ULOGA MENADŽMENTA U MARKETING SEKTORU

Menadžment je uvek imao definiciju dvojakog karaktera:

prvu da se odnosi samo na dobro raspolaganje postojećim resursima, i drugu definiciju gde kažemo da menadžment za cilj ima usmeravanje ljudskih resursa ka postizanju ciljeva.

Marketing kao srodan i veoma popularan među korisnicima internet platforme danas doživljava veliki uspeh, baš iz gore navedenih razloga, osluškivanjem ljudskih potreba, prilagođavanju u želji da ih adekvatno zadovolje, a potom zaokupiraju pažnju potrošača na duže staze. Zato je u marketing sektoru uvek nešto novo i promenljivo.

Može se reći da je marketing skup aktivnosti između kupca i prodavca. Nešto što već postojeći proizvod prikazuje na tržištu, prikazuje funkcije, kvalitet i upoznaje tržište sa proizvodom. Marketing ima za cilj da opiše proizvod na zanimljiv i privlačan način, pokuša da što više ljudi zapamti proizvod baš preko oglašavanja na društvenim mrežama od nekoliko sekundi, ili nekim zanimljivim frazama na video reklamama.

Marketing kroz svoje trikove pokušava da privuče što veći broj kupaca i moramo priznati da ni sami nismo imuni na njih.

„Plazma - sve što ti treba.“, „RedBull daje ti krila.“, „Uzmi Fantu i zabava može da počne.“, „Loreal Paris - jer vi to zaslužujete.“ Ovo su samo neki od popularnih slogana koji krasi navedene kompanije, a kupce na ovaj način uvek motiviše na kupovinu.

Fokusirajte se na vrednost

Kada promovirate proizvod

ili uslugu, fokusirajte se na stvarnu vrijednost koju pruža kupcu. Umjesto da se oslanjate na marketinške trikove ili lažna obećanja, razmislite o tome kako vaš proizvod ili usluga može pomoći ljudima da riješe stvarne probleme.

Istaknite jedinstvenost

Objasnite zašto je vaš proizvod ili usluga jedinstvena u odnosu na druge na tržištu. Razmislite o tome šta ga čini posebnim i istaknite to u svojim marketinškim porukama.

Komunicirajte transparentno

Budite iskreni i transparentni u svojim marketinškim porukama. Nemojte se oslanjati na lažna obećanja ili varljive marketinške trikove da biste prodali svoj proizvod ili uslugu.

Umjesto da se fokusirate samo na jednokratnu prodaju, razmislite o tome kako možete graditi dugoročne odnose sa svojim kupcima. To može uključivati pružanje izvrsne korisničke podrške, pružanje dodatnih informacija i saveta o proizvodu ili usluzi, ili organizovanje događaja i zajednica koje podržavaju vaš brend.

Koristite društvene mreže

Društvene mreže su moćan alat za promociju vašeg brenda i povezivanje sa potencijalnim kupcima. Međutim, budite oprezni da ne koristite lažne recenzije ili manipulativne taktike za stvaranje lažne slike o svom proizvodu ili usluzi.

Ukratko, stavite akcenat na stvarne vrijednosti i dugoročne odnose sa kupcima, budite je-

dinstveni, pokušajte da izađete iz zone komfora, poslužite se surovom istinom jer prezentacija kao takva danas ima mnogo veći publicitet.

MARKETING JE KLJUČ USPEHA!

Koliko proizvoda znate koji ne nose ime nekog skupog brenda, poseduju odličan kvalitet ali jednostavno ne dostižu vidljivost van lokalnog tržišta? Pitajte se zašto je to tako?

Često nove kompanije koje tek stupaju na tržište ne pridaju veliki značaj upravo marketing konceptu. Sama prodaja proizvoda i zadovoljstvo kupaca je jedan od osnovnih ciljeva na tržištu.

Nekada je ova stavka bila jednostavnija. Zadovoljan kupac je bio najbolja reklama, ponuda dosta manje razvijena, trendovi se nisu tako često menjali. Dok danas težnja za prodajom dobara i usluga ostaje ista, težnja da kupci budu zadovoljni takođe, samo se trendovi menjaju brzinom svetlosti, kupovina je u velikoj meri postala „online kupovina“ od modnih detalja preko osnovnih životnih namirnica. Tako da je internet platforma sve popularnija. Najveći deo reklama plasira se putem društvenih mreža.

Takav način inovacija i unapređenje prodaju. Javlja se brojne recenzije i preporuke od strane poznatih ličnosti, što ohrabruje kupce da kupuju na lakši način, bez utrošenog vremena kao i čekanja u redovima.

Zato ulaganje u ovaj sektor jeste jako značajan. Predstaviti proizvod na tržištu u najboljem

svetlu, proširiti vidike. Marketing zahteva da ono što plasiramo bude predstavljeno na unikatan način, zaokupi pažnju i unese želju za kupovinom. Sve to u samo nekoliko sekundi reklamnog materijala. Originalnost, pristupačnost, prilagodljivost – samo su neke od smerica za uspeh!

MARKETING TRIKOVI

„Kupiš jedan, drugi artikal po 50% nižoj ceni!“, „Popust na količinu!“, „Kupi u iznosu preko 10 000 dinara, i poštarina je besplatna.“, „Popust na sezonsku kolekciju!“

Ovo su samo neki od naslova koje često vidate na izlogu svog omiljenog butika obuće i odeće. Da li je sve to marketing trik ili su popusti u korist nas sa druge strane pulta? Ovakvi naslovi nisu tek tako osmišljeni, tu su psihološke igre da zaokupiraju pažnju, i pokrenu potrošače na što veći obim kupovine u cilju ostvarenja što većeg profita trgovinskih radnji.

Posebne agencije koje se bave istraživanjem tržišta izdvajaju nekoliko saveta koje vredi praktikovati svakodnevno.

Na primer, ukoliko se rok trajanja bliži kraju onda je stvarno sniženje proizvoda u marketima moguće.

Pratite online stranice šoping centara u kojima inače obavljate kupovinu, nekada su artikli povoljniji putem online kupovine nego u samim prodavnicama.

Pratite ponude redovno, jer kada znate cenu pre možete tačno izračunati da li je popust tu ili je samo u pitanju trik.

Izbegavajte kupovinu sa malom količinom proizvoda. Nekada plaćate samu ambalažu. Proizvodi sa većom količinom su povoljniji.

Uvek pronađite kvalitetne kopije (zamenе) omiljenih kozmetičkih artikala.

Biti vodeća kompanija na tržištu nije lako. Zato je poznavanje navedenih disciplina veoma bitno za sam uspeh i nije dovoljno posvetiti se samo jednoj disciplini u celom lancu privrede. Od same ideje do realizacije i stupanja na tržište svaki segment iziskuje potpunu posvećenost. Ulaganje i posvećenost trajno dovode do obostranog zadovoljstva ponude i potražnje na tržištu. U priči uspeha gledajte na sve kao taktičku igru dobrih poteza, koristite sva raspoloživa znanja i veštine, budite drugačiji, jer kao takvi sigurno ostajete upamćeni.

ISTRAŽI I OSTVARI ONO ŠTO ŽELIŠ

Proces istraživanja prilikom uvođenja proizvoda na tržište

Piše: Fatma Ljajić

Prilikom uvođenja novog proizvoda potrebno je ispitati tržište, odnosno odraditi detaljnu analizu tržišta, kako bi nam proizvod koji uvodimo što bolje prošao i kako bismo profitirali, ostvarili konkurentsku prednost i zadovoljili želje potrošača. Ukoliko se desi da glavni korak, istraživanje tržišta, preskočimo zbog nedostatka finansijskih sredstava ili nekih drugih faktora, možemo doći u situaciju da proizvod koji plasiramo ne doživi uspeh zbog promašene želje potrošača.

Samo istraživanje predstavlja jednu od glavnih strategija, kako bismo došli do informacija šta je to što je tržištu potrebno i da li je proizvod koji želimo plasirati tražen i da li zadovoljava želje kupaca.

Sama ideja o nastanku novog proizvoda može se javiti na osnovu posmatranja tržišta ili osluškivanjem želja kupaca. Nakon samog posmatranja, osoba može angažovati određeni tim ili to istraživanje izvršiti sama ukoliko je stručna u datom poslu. Samim donošenjem odluke o početku istraživanja, potrebno je uraditi plan istraživanja tržišta, koji predstavlja pisani projekat, u kome se detaljno unose buduće aktivnosti, odnosno faze po kojima će se voditi istraživački tim.

Proces istraživanja tržišta prema Kiniaru i Tejloru predstavlja formalni istraživački projekat koji se sastoji iz devet koraka: utvrđivanje potreba za informacijama, definisanje istraživačkih ciljeva, određivanje izvora podataka, razvijanje oblika prikupljanja podataka, utvrđivanje plana uzrokovanja, prikupljanje podataka, obrada podataka, analiziranje podataka, prezentovanje rezultata istraživanja. O tome govori prof. dr. Hasan Hanić u knjizi Proces istraživanja tržišta.

METODE PRIKUPLJANJA PODATAKA

Organizacije koje nude usluge istraživanja tržišta mogu koristiti različite tehnike istraživanja, a neke od najčešćih su: fokus grupe, posmatranje, on-lajn ankete i intervju sa potencijalnim kupcima.

Dva glavna načina za prikupljanje informacija i podataka jesu primarni i sekundarni način.

Primarno istraživanje je proces prikupljanja informacija iz prve ruke, na samom tržištu na kojem želimo proizvod plasirati. Primarni podaci se mogu dobiti na različite načine i to pomoću fokus grupa, anketa i upitnika. Primarno istraživanje uključuje i intervju odnosno individualnu komunikaciju koja

se može odvijati licem u lice ili putem telefona a sve to u cilju dobijanja što više informacija.

Sekundarni podaci jesu javni podaci i informacije koje su drugi ljudi prikupili i obradili i koji uključuju izveštaje i tržišne statistike. Sekundarna istraživanja su korisna za sagledavanje opšteg stanja kako tržišnih trendova tako i ponašanja kupaca tokom plasiranja proizvoda na tržište. Sekundarne podatke najčešće koriste osobe koje žele da minimiziraju troškove, ali i da prikupe neophodne informacije.

Nakon prikupljanja podataka, potrebno ih je obraditi i analizirati i na samom kraju doneti zaključak koji će biti od koristi za samo istraživanje.

ANALIZA TRŽIŠTA

Kada uvodimo novi proizvod, nakon istraživanja tržišta, potrebno je da se odradi i analiza tržišta koja obuhvata PEST analizu, analizu konkurencije i analizu kupaca da bismo na samom kraju sproveli SWOT analizu kako bismo uočili sve naše snage i slabosti, kao i pretnje i šanse do kojih može doći u eksternom okruženju.

PEST ANALIZA

Pest analiza (PESTEL) podrazumeva analizu okoline, odnosno eksternog okruženja, koja je sastavni deo svake organizacije koja posluje na određenom tržištu i ona obuhvata šest faktora: politički, ekonomski, socijalni, tehnološki, ekološki i pravni.

ANALIZA KUPACA I KONKURENCIJE

Analiza kupaca podrazumeva pre svega analizu želja kupaca, koje proizvođač mora prepoznati kako bi proizvod koji želi plasirati na tržište prošao što bolje. Analiza se odnosi na ponašanje kupaca, njihove odluke o kupovini na koje mogu uticati različiti faktori kao što su npr. dohodak potrošača, ukusi i preferencije kao i mnogi drugi faktori.

Analiza konkurencije predstavlja takođe jednu od važnih stavki prilikom sagledavanja stanja na tržištu kao i opstanka na istom, a razlog tome jeste sve učestalija globalna konkurencija kao i brze promene i inovacije.

SWOT ANALIZA

Pomoću Swot analize mi utvrđujemo sve naše snage i slabosti koje posedujemo kao i prilike i pretnje koje nam dolaze iz samog okruženja. Snage predstavljaju sve ono što nas čini drugačijim od drugih, a slabosti podrazumevaju sve naše slabe tačke u poslovanju na kojima bismo trebali

raditi i na najbrži mogući način ih iskoreniti iz svog poslovanja. Prilike predstavljaju dešavanja iz okoline koje za nas predstavljaju šansu, bilo da su u pitanju tehnološki napredak, uvođenje novog proizvoda i slično, dok pretnje mogu biti u vidu pojave nove konkurencije na tržištu koja može nuditi isti proizvod ali po nižoj ceni, inflacije na tržištu, novih zakona od strane države i drugih faktora. Važno je napomenuti da ukoliko imamo stabilno poslovanje sve pretnje koje dolaze iz okruženja se na neki način mogu prebroditi i iz same te krize možemo izaći kao pobednici.

POZICIONIRANJE PROIZVODA

Nakon samog istraživanja potrebno je date podatke obraditi i pretvoriti ih u informacije koje će biti od značaja. Ukoliko data istraživanja pokazuju da je klima na tržištu povoljna, proizvođač može nastaviti na radu uvođenja svog proizvoda. Pozicioniranje proizvoda pre svega podrazumeva stavljanje proizvoda koji želimo plasirati na tržište u prvi plan, odnosno zadobijanje poverenja od strane kupaca da upravo taj proizvod koji mi nudimo na tržištu jeste onaj koji će ispuniti sve njihove zahteve. Da bismo zadobili naklonost i motivisali kupca potrebno je da angažujemo marketing tim koji će naš proizvod na najbolji mogući način predstaviti na tržištu. On ima zadatak da kupca ubedi na različite načine da je proizvod koji nudimo superioran u odnosu na ostale proizvode koji postoje na tržištu, cena odgovarajuća, distribucija adekvatna i da promoviše način na koji će preduzeće komunicirati sa kupcima. Nakon uspešnog pozicioniranja proizvoda preduzeće i dalje mora raditi na tome da svoj proizvod unapređuje, radi na svom kvalitetu, izgledu i brendu kako bi se poverenje dobijeno od strane kupaca zadržalo i kako bi proizvod što duže opstao na tržištu.

Na kraju, moramo biti svesni da proizvod ima svoj životni ciklus. Svi proizvodi na tržištu imaju kraći ili duži životni vek. Proizvodi se rađaju, žive i umiru. U zavisnosti od naših napora koje ulažemo u proizvod, životni ciklus proizvoda može trajati nekoliko meseci, godina ili decenija. Zbog toga je potrebno razraditi dobru strategiju, privući i zadržati kupce i na taj način imati proizvod koji je brendiran. A to je glavni i osnovni cilj svakog prodavca.

Šta rade budući vaspitači?

Piše: Semra Selimović

Poslije uže porodice, vaspitač ili vaspitačica jeste prva osoba sa kojom se dijete susreće u svom veoma osjetljivom periodu života. Njegova uloga u životu djeteta je izuzetno važna, jer dijete prihvata vaspitača kao svog drugog roditelja, kao osobu koja ih podučava životnim ciljevima, motivima i što je najvažnije - uče ih kako da budu moralno vaspitani i usmjereni pravim vrijednostima. Posao vaspitača nudi četiri elementa ljubavi prema djeci, gdje se ubrajaju: briga, odgovornost, poštovanje i poznavanje.

Šta je mene inspirisalo da se bavim ovim radom? Pripadam generaciji kojoj je glavno zabavište bilo u kući, i to sa svojim djedom i nanom. Zna li kako je to divan osjećaj? Čini mi se da i dalje osjećam ukus naninih kolača u ustima i pamtim igre koje je smišljao moj deda. Nakon toga je došlo vrijeme da se posvetim svojim obavezama, a te obaveze su počele prvim polaskom u školu. Sjećam se svoje vaspitačice i njenog nasmijanog i vedrog lica. A posebno se sjećam svoje slike u obliku sove. I danas je na istom mjestu, okačena na zidu. Tad sam rekla svojoj vaspitačici: Čuvajte je vi, kada je pogledate sjetite se mene.

Krenula sam za svojim snovima, želeći da postanem vaspitač. Mnogo je stvari koje želim podijeliti sa ljudima koji prate rad naših studenata. Zbog svega toga samoj sebi kažem: Dobro je da si dio ove zajednice, ove velike porodice!

Našu porodicu odlikuje prije svega fenomenalan rad profesora, koji ne sputavaju svoje studente, nego im daju prostora da budu ono što jesu i slobodno iznose svoje želje, namjere i ideje. Taj odnos je poseban. Profesori su naši prijatelji koji su tu da nas saslušaju i da nam na svaki način

olakšaju i pomognu kada imamo probleme, ticali se oni našeg privatnog života ili studija. Vjerujem da je i to način da nas nečemu nauče – mi, kao budući vaspitači, moramo najprije biti prijatelji svojim učenicima.

Naši studenti u proteklom periodu bili su učesnici mnogobrojnih tribina, gosti na raznovrsnim predavanjima, a neki od njih su istaknuti i aktivni učesnici vannastavnih studentskih aktivnosti na Univerzitetu.

U decembru protekle godine Departman za pravne nauke u saradnji sa Departmanom za pedagoško-psihološke nauke organizirao je studentsku tribinu povodom šesnaest dana aktivizma protiv nasilja nad ženama. Cilj tribine je bio podići svijest kod građana o značajnim pitanjima i problemima kao što su vrste nasilja, uloga policije i uloga medija u borbi protiv nasilja nad ženama. Čast nam je bila učestvovati na tribini na kojoj se govori o problemima sa kojima se suočavaju žene u našem društvu. Pokušali smo da podignemo svijest prisutnima i cijelom društvu da nasilje nad ženama ne smije da traje i ne smije se o njemu ćutati.

Nedugo zatim obilježili smo Međunarodni dan osoba sa invaliditetom na našem Univerzitetu, gdje smo stekli lijepo i vrijedno iskustvo družeći se s tom čarobnom djecom. Jasno smo im dali do znanja da oni nisu sami, niti će ikada biti, takođe da se ne razlikuju od nas ni u čemu, već da smo svi jednaki i sposobni da pratimo naše želje i da zajedno ostvarujemo snove.

Početak akademske godine nastavno osoblje i studenti Departmana za pedagoško-psihološke nauke u okviru Erasmus + programa uzeli

su učesće na tribini Očuvanje mentalnog zdravlja mladih čija je svrha bila da se pruži odgovarajuća podrška kako za radnike, tako i za studente, pa i za samu okolinu koji se nalaze u distresu. Preljepo iskustvo za nas koji smo bili učesnici, pored toga što smo se lijepo zabavili, stekli vrijedna iskustva, upoznali smo i nove ljude sa kojima smo pronašli mnoge sličnosti, životne priče i iskustva koja nas povezuju. Također smo izveli predstavu "Sva djeca svijeta" u Kulturnom centru u Novom Pazaru.

Sva su ova iskustva od izuzetne važnosti i pokazuju nam da je sve u životu moguće samo ako mi sami želimo da to postignemo i ako imamo dovoljno energije i hrabrosti. Često je sve ovo nalik jednoj dečijoj igri, u kojoj smo svi pobjednici i gdje smo svi dali svoj mogući doprinos i na kraju se lijepo zabavili, naučili nešto novo i stekli nove prijatelje. "U dečijoj igri često je dubok smisao." (Friedrich Schiller)

Zato daj podršku, sebi i drugima, pruži sebi ono što želiš i ono što imaš, budi nečija nova nada i novo sutra. „Daj djetetu osmijeh, ono će tebi dušu.“ (Dositej Obradović) Učimo svi po modelu, jer djeca su odlični imitatori, zato dajmo im dobar primer za imitiranje.

„Čovek postaje najbliži sebi kada postigne onakvu ozbiljnost kakvu dijete ima dok se igra.“ (Heraklit)

Protekle akademske godine studentice Departmana pedagoško-psihološke nauke predstavile su i svoje ručno izrađene igračke. Zaključili smo da su dječije igračke sastavni dio vaspinog-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama. Također moram da istaknem velikodušnost svojih koleginica, i da ih pohvalim, jer su svoje ručno izgrađene igračke donirale vrtiću „Reuda“. Svoj trud, rad i uspjeh su skromno ocijenile i naglasile da im je posebno drago što su dale svoj doprinos predškolskoj ustanovi, kako bi se djeca zabavila.

“Istina je ta koja rađa vrijednosti, a vrijeme je to koje potvrđuje da li nešto vrijedi.“ (akademik Muamer Zukorlić)

Prava vrijednost je ta što mi svoj doprinos dajemo za našu dragocjenu djecu, koja će jednoga dana svijetu vratiti ono što smo im pružili, pa makar to bio i osmijeh.

„Uspjeh je zbir malih napora ponavljanih iz dana u dan.“ (Robert Kolier)

A koliko se samo trudimo da uspemo, i to tako željno očekujemo, borimo se, pa i nekada padamo, pa opet ustanemo i na kraju nas sačekta naša nagrada - a zar najveća nagrada nije iskren osmijeh i zagrljaj djeteta?

„Puteva ima trista da se ode iz detinjstva, a samo se retki sete, da ostanu vечно dete.“ (Miroslav Antić)

Upoznajte Studen

Za aktivan i produktivan studentski život na Univerzitetu odgovoran je Studentski parlament. To je institucionalno tijelo koje djeluje u okviru Univerziteta sa ciljem da zastupa prava i štiti interese svojih studenata.

Osnovna uloga Studentskog parlamenta jeste da brani i bori se za prava studenata. To se ostvaruje nesebičnim zalaganjem njegovih članova u zastupanju studentskih interesa, ali i u organiziranju i realiziranju brojnih van-nastavnih aktivnosti koje doprinose kvalitetu našeg višegodišnjeg boravka u ovoj ustanovi.

Studentski parlament

Angažmanom u Studentskom parlamentu direktno utičemo na kvalitet svog obrazovnog procesa. Van-nastavne aktivnosti podstiču nas da pratimo savremene obrazovne tokove, radimo na usavršavanju svojih lider-skih sposobnosti i timskog rada, skla-pamo prijateljstva, učimo da zajedno prevazilazimo prepreke i izazove i da studentski život na Univerzitetu činimo bogatijim i boljim. Sve su to temelji zdravog odnosa prema društvu koje je važno da izgradimo u ovom ključnom periodu i koji nas prate kroz cijeli život.

Amer Dražanin

Predsjednik Studentskog parlamenta

Zaista su pravda, znanje i moral ključne vrijednosti koje mladi moraju usvojiti kao preduslov za očuvanje i prosperitet čovječanstva.

**Nedžla
Zukorlić**

Potpredsjednica Studentskog parlamenta

Društvo koje gaji snažne ideale priprema se za svijetlu budućnost. Ideje koje nas bacaju u zanos određuju u kakvom ćemo svijetu sutra živjeti.

**Eldin
Šaljić**

Sekretar Studentskog parlamenta

Lijepo je biti student, ali je još ljepše unaprijediti svoje studiranje. Na nama je da neumorno radimo na tome.

Naše slobodno vrijeme ispunjeno je različitim aktivnostima koje nas okupljaju na Univerzitetu i izvan njega, i koje naš studentski život čine veselim i ispunjenim. U toku posljednje akademske godine realizirali smo veći broj humanitarnih akcija, uzimali učešće u obukama, konferencijama i tribinama, organizirali književno-umjetničke programe, putovali i učestvovali u omladinskim razmjenama, pratili interesovanja i ispunjavali zahtjeve naših studenata. Kruna svih naših aktivnosti jeste to što smo sklopili divna prijateljstva i povezali se u jedan tim koji aktivno ulaže svoj trud, energiju i slobodno vrijeme da bi Studentski parlament ostvario što bolje rezultate.

Želimo da studenti u nama vide svoje prijatelje i pomagače u dobru, da jedni drugima budemo motivacija i inspiracija. Zajedno ćemo raditi na svakoj ideji koja donosi opću korist za našu zajednicu i cijelo društvo, jer vjerujemo da timskim radom, nesebičnim trudom i požrtvovanošću možemo da postignemo velike stvari.

Studentski parlament uključuje u svoj tim pojedince koji su najnesebičniji, najkreativniji, najodgovorniji i najvećih ambicija, jer se osnovna uloga predstavnika Studentskog parlamenta sastoji u tome da uvijek budu na usluzi svojim kolegama, spremni da u svakom trenutku djeluju u opću korist. Naš tim broji više od četrdeset članova, pa su za efikasno povezivanje Upravnog odbora sa studentima svih studijskih programa zaduženi koordinatori Studentskog parlamenta raspoređeni u šest departmana.

**Dzejlana Dupljak
Lamija Nicević**

Departman računarskih nauka

Departman računarskih nauka je dom kreativnih umova koji istražuju nove tehnologije i stvaraju digitalna rješenja koja oblikuju našu budućnost.

**Amina
Kurbardović**

Departman filoloških nauka

Tragajte za srećom – istinskim životom, imajte kritičnu distancu prema svemu što radi većina i čitajte knjige.

**Semra
Selimović**

**Departman
pedagoško-psiholoških nauka**

Studentski dani su naši, vrlo su nam dragocjeni. Trudimo se da nam bude zanimljivo i borimo se za studentska prava. Imamo samo ono vrijeme za koje se borimo i koje sami uljepšamo.

**Naima
Vragić**

Departman ekonomskih nauka

Jedinstvo je snaga. Kada postoji timski rad i saradnja, mogu se postići velike stvari. Naše obrazovanje je naša moć, a zajedničkim radom i znanjem pomažemo jedni druge na svim poljima.

**Emina
Kijevčanin**

Departman filoloških nauka

Postavimo velike ciljeve, sanjajmo o njima, govorimo o njima, napravimo plan i uprkos svim preprekama jednog dana naši snovi će postati stvarnost.

**Dženita
Feković**

Departman pravnih nauka

Budimo hrabri i uporni jer samo zajedno možemo izgraditi prosperitetno i pravedno društvo za sve. Snaga našeg obrazovanja može promijeniti ne samo našu, već i budućnost cijelog društva.

**Adna
Hadžinumanović**

Departman umjetnosti

Na svaki problem stavi osmijeh na lice, jer će ubrzo da prođe.

**Fatma
Ljajić**

Departman ekonomskih nauka

Samo obrazovani ljudi istinski su slobodni, a mi smo generacija koja pomjera granice.

INTERNACIONALNI
UNIVERZITET U NOVOM PAZARU